

BELEIDSDOCUMENT

VAN DE STICHTING KERK IN NOOD/VOORHEEN OOSTPRIESTERHULP NEDERLAND

Het werk van 'Kerk in Nood' in Nederland

Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland (hier verder: de stichting) wil stem zijn en handen en voeten helpen geven aan verbondenheid – als zusters en broeders in Christus – van de leden van de Kerk in Nederland met de leden van de Kerk elders in de wereld, in het bijzonder met degenen onder hen die vervolgd worden of om andere redenen in nood zijn.

Op de eigen website van de stichting wordt de missie als volgt geformuleerd: “Kerk in Nood ondersteunt christenen over de hele wereld waar zij worden vervolgd of onderdrukt of waar zij in pastorale nood zijn. Dit doet Kerk in Nood door informatie, gebed en actie.”

De notie van 'Kerk in Nood' vraagt op de eerste plaats zich bewust te zijn van wat het betekent om deel van de wereldkerk te zijn. Op de tweede plaats vraagt het een bewustzijn van de nood van christenen op vele plaatsen in de wereld in het algemeen en van vervolgte christenen in het bijzonder. In het verlengde daarvan is het van belang dat men – en dat geldt bepaald niet alleen voor christenen – weet heeft van de betekenis en de waarde van godsdienstvrijheid als universeel mensenrecht en van de vrijheid om te geloven als wezenskenmerk van de mens. Omwille van deze bewustwording geeft de stichting voorlichting en verstrekt de stichting informatie.

Van het besef onderdeel uit te maken van een wereldkerk kan een grote vreugde en levenskracht uitgaan, ook voor mensen in Nederland. Daarnaast kan dat besef bij christenen tot een grotere verbondenheid leiden met de vervolgte en noodlijdende medegelovigen elders in de wereld en tot de wens deze te helpen. Dat mensen zich meer en meer willen verbinden met Christus en zijn wereldwijde Kerk, gaat de stichting dan ook ter harte; waar kan worden bijdragen aan evangelisatie in eigen land zal zij dat niet nalaten. Dat helpen van de medegelovigen kan op de eerste plaats door gebed – de stichting zal daartoe altijd oproepen, in de overtuiging van de kracht ervan – en op de tweede plaats door materiële hulp. In beginsel biedt de stichting ook daartoe altijd de gelegenheid.

Daarnaast werft de stichting ook actief fondsen, om de eigen activiteiten in Nederland en de activiteiten in internationaal verband – waaronder het wereldwijd steunen van projecten en bieden van hulp – mogelijk te maken. De initiatieven die de stichting daarbij onderneemt zijn vooral gericht op mensen die zich aan het nationale en internationale werk van de hulporganisatie willen verbinden en financieel willen bijdragen; ook wordt de mogelijkheid om het werk van de stichting testamentair te gedenken onder de aandacht gebracht. Geworven wordt ook voor misintenties, waardoor armlastige priesters elders in de wereld in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

In internationaal verband

De stichting opereert, als Nederlandse tak is van de internationale Pauselijke Stichting Auxilium Patienti Ecclesiae in een internationaal verband, dat in het Engels ACN (Aid to the Church in Need)

heet. Daarom mag de stichting zich ook ACN-Nederland noemen. Vanuit het internationale kantoor van ACN, in het Duitse Königstein i.T. (nabij Frankfurt), worden projecten in ongeveer 150 landen gesteund. De middelen voor de misintenties worden van hieruit ook verder geleid de wereld in. De ACN-projecten hebben vooral een pastoraal karakter en worden zorgvuldig geselecteerd op de internationale projectenafdeling, van waaruit deze ook gemonitord en de projectpartners begeleid worden. Bij de keuze van projecten is een leidende vraag, welk belang ter plaatse aan een project wordt gehecht. Ondersteunde projecten worden bovendien uitgevoerd door lokale mensen (te denken valt hierbij met name aan priesters, religieuzen en andere kerkelijke werkers ter plaatse). Zowel voor de informatievoorziening en de bewustwording als voor de fondsenwerving maakt de stichting dankbaar gebruik van het materiaal dat via de collega's in Königstein vanuit het grote internationale netwerk (de wereldkerk!) ter beschikking komt.

Activiteiten van de stichting en de financiering daarvan

Samengevat gaat het bij het werk van de stichting, zoals hiervoor werd aangegeven, om twee hoofddoelstellingen: voorlichting en bewustwording en het helpen realiseren van het internationale werk, waaronder het ondersteunen van lokale projecten wereldwijd. Om de eigen activiteiten te kunnen verrichten, maar bovenal om het internationale werk mogelijk te maken, vindt dus ook fondsenwerving door de stichting geplaatst. Haar inkomsten ontvangt de stichting louter van particulieren en van particuliere stichtingen en instellingen, zoals religieuze congregaties. Na aftrek van de noodzakelijke kosten voor administratie en fondsenwerving (welke gemaximeerd zijn naar algemeen maatschappelijk aanvaarde normen) worden de beschikbare middelen aan de voornoemde doelstellingen besteed.

Tot de activiteiten en initiatieven die de stichting concreet onderneemt behoren (al dan niet digitale) nieuwsbrieven, persoonlijke contacten, persberichten, opiniërende artikelen, lezingen, presentie in sociale media, bijeenkomsten en evenementen, zoals de Avonden van de Martelaren (in de Veertigdagentijd) en de jaarlijkse dag waarop via het aanlichten van (kerk)gebouwen aandacht wordt gevraagd voor godsdienstvrijheid in het algemeen en christenvervolging in het bijzonder (Red Wednesday, in november). Ook worden er relevante producten aangeboden via een eigen (web-) winkel. Voor de specifieke fondsenwerving worden brieven en mails verzonden, zijn er persoonlijke gesprekken en vindt er telemarketing plaats; ook is er, in internationaal verband, een jaarlijkse Dag van de Weldoeners (op het hoogfeest van het Heilig Hart). Ter waarborging van de continuïteit houdt de stichting weliswaar een beperkte reserve in liquide middelen aan, maar het is beleid om in Nederland geen vermogen te beleggen. Het streven is namelijk om zo veel mogelijk middelen ter beschikking te stellen voor het internationale werk van de Pauselijke Stichting, waarvan de kern gevormd wordt door het helpen realiseren van projecten wereldwijd: het steunen van de Kerk in nood waar dit het hardst nodig is, veelal door de lokale priesters, zusters en anderen de hulp te bieden, nodig om de mensen in hun omgeving bij te kunnen staan.

NADERE UITWERKING

De statutaire doelstelling vertaald

De statutaire doelstelling van Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland (verder hier aangeduid als de stichting) is breed geformuleerd en laat veel ruimte voor invulling, zeker als wordt gekeken naar de doelstellingen van de Pauselijke Stichting Auxilium Patienti Ecclesiae waarnaar deze verwijst. Kijkend naar het werk van de stichting op dit moment, kan worden vastgesteld dat dit zich concentreert op twee (deel)doelstellingen. Deze worden hierna besproken in willekeurige volgorde en met daarbij de opmerking dat deze natuurlijk nooit helemaal los van elkaar kunnen worden gezien, onze (internationale) missie en visie indachtig:

(Onze missie:)

- Als katholieke liefdadigheidsinstelling steunen we de gelovigen, waar ze ook worden vervolgd, onderdrukt of in nood zijn, door middel van informatie, gebed en actie.

(Onze visie:)

- Een wereld waarin het christendom overal kan bloeien.

Doelstelling: informatie en bewustwording in eigen land

Kerk in Nood vindt het van groot belang dat mensen in Nederland zich (meer) bewust worden van:

- 1) De situatie van christenen overal in de wereld die vervolgd worden of om andere redenen in nood zijn;
- 2) De wijze waarop deze met hun situatie om gaan;
- 3) Hoe de mensen in Nederland die christenen kunnen helpen;
- 4) De waarde en de zin van het deel (kunnen) uitmaken van de wereldkerk

En in relatie daarmee

- 5) Het belang van de godsdienstvrijheid als universeel mensenrecht, in Nederland en elders in de wereld.

Daartoe geeft de stichting voorlichting en verschaft de stichting informatie om zo bij te dragen aan de bewustwording ter zake. De stichting richt zich daarbij op de eerste plaats op mensen met een christelijke (met name rooms-katholieke) achtergrond in Nederland en in het verlengde daarvan op 'alle mensen van goede wil'. Wij verzuimen daarbij niet, om waar mogelijk op te roepen tot gebed voor onze broeders en zusters in nood.

Achtergrond

Er is in Nederland een schrijnend gebrek aan kennis en besef van hoeveel christenen wereldwijd lijden omwille van hun geloof. Soms lijkt er bijna een taboe op te liggen, om aandacht voor hen en

hun situatie te vragen, als je ziet hoe daarover in samenleving, media en politiek gesproken wordt. Dat bevreemdt alleen al, als je ziet dat het in veel landen genoeg is om alleen maar uit een christelijke familie te stammen, om onder vervolging of discriminatie door anderen groeperingen of zelfs van staatswege te lijden. Tegelijkertijd dreigt er een Nederland zelf een nieuwe vorm van 'politieke correctheid' te ontstaan waarbij aan het recht op godsdienstvrijheid niet meer het belang wordt gehecht dat het als universeel mensenrecht toekomt. Kerk in Nood wijst op de fundamentele betekenis van de vrijheid van godsdienst voor ieder mens, ongeacht diens specifieke religieuze achtergrond, niet alleen uitgaande van de universele rechten van de mensen, maar ook op basis van de katholieke beginselen zoals deze onder meer in de stukken van het Tweede Vaticaanse Concilie worden weergegeven. Het is daarom onze overtuiging dat de vrijheid van godsdienst te maken heeft met het wezen van het menszijn. Een groeiend bewustzijn op de voorgaande punten zal de samenleving dichtbij en veraf beter maken en zal aan alle mensen ten goede komen, in het bijzonder de mensen waarmee wij ons het meeste verbonden voelen: onze medegelovigen overal ter wereld en speciaal degenen onder hen die in nood zijn. De overtuiging dat bewustwording situaties kan verbeteren, is ook op ons geloof in de kracht van het gebed gestoeld. Als wij mensen informeren willen wij daar daarom ook een oproep tot gebed aan verbinden.

Bij het informeren maken wij graag gebruik van het grote netwerk dat de Katholieke Kerk is en waarmee de internationale Kerk-in-Nood-organisatie ACN (Aid to the Church in Need, zie hierna) dagelijks contacten onderhoudt.

Er is nog een andere kant aan het informeren. In onze contacten met de vervolgte en noodlijdende christenen, zien wij de kracht en de vreugde die het geloof hen juist in die moeilijke omstandigheden geeft. Het vertellen van hun verhalen, achten wij ook van groot belang, vanwege de inspiratie die daarvan kan uitgaan naar mensen hier in Nederland, die zich daardoor gesteund voelen in hun christelijke geloof of daardoor mogelijk het rooms-katholieke geloof zelfs vinden of hervinden. Het is namelijk ook een grote genade deel te mogen uitmaken van een Wereldkerk en ons verbonden te mogen voelen met onze zusters en broeders wereldwijd. Daarvan willen wij de Nederlanders die het aangaat zich ook bewust(er) maken. Daarom willen wij 'verhalenvertellers' zijn, die de echte verhalen van anderen weten over te brengen.

Langs deze weg willen we overigens ook graag de bisdommen en parochies in Nederland ter zijde proberen te staan. Tegelijkertijd mogen mensen óók in het specifieke Kerk-in-Nood-verband iets ervaren van dat Wereldkerk-gevoel: wij zien 'onze mensen' – weldoeners, projectpartners in heel de wereld, professionals en vrijwillige werkers, nationaal en internationaal – als een gemeenschap van mensen die zich met elkaar verbonden weten, of zoals dat in sommige andere landen worden uitgedrukt: als een familie. Dat familiegevoel willen we waar mogelijk ook bestendigen en versterken.

Doelstelling: het internationale werk van ACN (Aid to the Church in Need) ten behoeve van medechristenen in nood mogelijk maken

Wie geïnformeerd is over de schrijnende situatie van medechristenen elders, zal hen veelal ook willen helpen. Dat kan door gebed, maar ook via materiële hulp. De stichting biedt potentiële donateurs daartoe een weg: wij werven fondsen om het internationale werk van ACN mogelijk te maken, daaronder het steunen van – vooral pastorale – projecten wereldwijd. De projectafdeling is voor alle landenkantoren die in de Pauselijke Stichting samenwerken geconcentreerd op het internationale ACN-kantoor; daar vinden de projectselectie plaats en van daaruit worden de projecten in de hele wereld gemonitord en begeleid. Dit garandeert de beste internationale coördinatie en efficiency.

Achtergrond

Bijna overal ter wereld is de (rooms-katholieke) Kerk ter plaatse om de mensen tot steun te zijn: priesters, religieuzen en andere kerkelijke werkers zijn er voor de medegelovigen en anderen en staan hen bij in hun noden. Zelfs als er een noodsituatie is waarin ngo's (niet-gouvernementele organisaties) niet of niet meer aanwezig zijn in een land of regio, dan zijn er veelal nog wel priesters, religieuzen of andere kerkelijke werkers ter plaatse. Zij zijn meestal de eersten of de laatsten die de lokale bevolking bijstaan. De stichting helpt hen daarbij, door hun projecten financieel mede mogelijk te maken. Zo wordt er dus via ACN internationaal concreet (materiële) hulp geboden in zo'n 150 landen over de hele wereld. Daarbij wordt er dus louter via lokale mensen gewerkt: we hoeven geen mensen te sturen, want die zijn er al; zij bepalen ook welke projecten het belangrijkste zijn om in te dienen. Daarop is de werkwijze van de stichting en van de internationale ACN-organisatie gestoeld: dat mensen die ter plaatse thuis zijn het werk doen en dat zij ook degenen zijn die de lokale situatie en de noden ter plaatse het beste kennen. De door ons gesteunde projecten hebben vooral een pastoraal karakter.

Wat doen wij concreet als Kerk in Nood in Nederland?

1 Het geven van voorlichting en informatie (inclusief evangelisatie en pastoraal):

a) Aan rooms-katholieke gelovigen (en andere geïnteresseerden):

- Bijdragen aan het besef onderdeel van een wereldkerk te zijn.
- Op de hoogte brengen en houden van de situatie rond godsdienstvrijheid en christenvervolgung wereldwijd.
- Informeren over de situatie van (groepen van) christenen wereldwijd, vooral over hen die om welke reden dan ook in nood zijn.
- Inspireren, onder meer door verhalen over de kracht en de vreugde van het geloof die christenen elders in vaak moeilijke omstandigheden uitstralen.
- Oproepen tot en faciliteren van gebed (wijzend op de kracht van het gebed!).

b) Media, politici en ambtenaren:

- Informeren over de situatie rond godsdienstvrijheid in het algemeen en christenvervolging in het bijzonder en over de achtergronden daarvan.
  - Wijzen op onjuistheden resp. omissies in de publieke opinie of het politieke debat op voor onze opdracht relevante thema's.
- 2) Het werven van fondsen waaruit onze eigen activiteiten worden gefinancierd en die van de internationale ACN-organisatie, inclusief de middelen die naar de projecten wereldwijd gaan. Daaronder misintenties, waarmee behoeftige priesters in veel landen in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Fondsenwerving betekent voor ons vooral: werving van nieuwe weldoeners/donateurs en het behouden van degenen die al aan ons werk materieel bijdragen.
- Onder fondsenwerving valt ook het onder de aandacht brengen van de mogelijkheid om het werk van de stichting testamentair te gedenken.

Welke werkzaamheden verrichten we daartoe?

De werkzaamheden die wij in Nederland verrichten, met daarbij steeds aangegeven, welke doelstelling daarmee primair wordt gediend:

- Verspreiden van regelmatige informatiebulletins, via mail en op papier (1).
- Verzorgen van lezingen en – in bijzondere situaties (met name bij actualiteiten) – ook van Webinars, daaronder op uitnodiging ook preekbeurten (1).
Uitbrengen van persberichten (1).
- Aanbieden van opiniërende artikelen (1).
- Verspreiden internationale ACN-rapporten over godsdienstvrijheid en christenvervolging in (gedeeltelijke) vertaling (1).
- Voeren van persoonlijke, in voorkomende gevallen eventueel ook pastorale, gesprekken (1 en 2).
- Voeren van persoonlijke telefoongesprekken (niet te verwarren met telemarketing, zie hierna) (1 en 2).
- Medewerking verlenen aan diverse soorten uitzendingen (radio, internet, televisie), periodiek en incidenteel (1).
- Onderhouden van eigen website(s), daaronder thema- en landen specifieke 'landing pages'
- Het 'in de lucht houden' van een digitale kaarsenkapel (1 en 2).
- Het aanbieden van gebedsteksten, daaronder een gebedskalender zowel op papier als digitaal (1).
- Realiseren van samenwerkingsprojecten met relevante andere organisaties waar dit aan de doelstellingen kan bijdragen (1).
- Verzorgen van presentie in diverse sociale media (momenteel m.n. Facebook) (1 en 2).
- Reclame-uitingen verzorgen/adverteren via diverse kanalen (2).
- Verzenden van brieven (waaronder direct mail t.b.v. fundraising en bedankbrieven) (1 en 2).

- Verzenden van e-mails (waaronder mailingen met donatieoproepen) (1 en 2).
- Telemarketing (2.)
- Organiseren van Avonden van de Martelaren (jaarlijks): gebedsmanifestaties met verhalen van recente martelaren en geloofsgetuigen (1).
- Organiseren van Red Wednesday (jaarlijks): dag waarop aandacht wordt gevraagd voor godsdienstvrijheid en christenvervolging door (kerk)gebouwen rood te (doen) aanlichten (1).
- Organiseren van Dag van de Weldoeners (jaarlijks, m.i.v. 2021): de dankende stemmen van de geholpenen wereldwijd laten doorklinken naar de weldoeners en andere contacten van Kerk in Nood (2).
- Organiseren van de Kerk-in-Nood-inspiratiedag: zo mogelijk jaarlijkse dag, samen met een (eventuele wisselende) andere organisatie, waarmee geïnteresseerden geïnspireerd worden om zich betrokken te (blijven) voelen bij de broeders en zusters in de Wereldkerk (1).
- Aanbieden van relevante artikelen via de eigen (web)winkel (1).

Verkrijging en besteding van de inkomsten

Inkomsten worden verkregen van particulieren en particuliere instellingen/stichtingen, zoals van religieuze congregaties. Het gaat hierbij om giften en donaties, in beperkte mate de opbrengst van verkopen van artikelen en om inkomsten uit nalatenschappen. De stichting ziet, overeenkomstig het in internationaal verband vastgestelde beleid, omwille van haar onafhankelijkheid af van mogelijke overheidssubsidies. Om de continuïteit te kunnen garanderen, wordt er een beperkte reserve in liquiditeiten aangehouden. Het is beleid van de stichting om in Nederland geen (belegd) vermogen aan te houden, maar zo veel mogelijk geld te bestemmen voor het internationale werk. In eigen land wordt een zo beperkt mogelijk deel van de inkomsten besteedt aan fondsenwerving en administratie – daarbij zijn de maatschappelijk aanvaarde percentages leidend voor wat hieraan besteed mag worden – en een deel aan de doelstelling informatievoorziening en bewustwording binnen Nederland.

Personeelsbeleid en beleid ten aanzien van bedrijfsvoering

Voor het stichtingsbestuur worden personen aangezocht die persoonlijk bij de Kerk betrokken weten, die intrinsiek gemotiveerd zijn om bij te dragen aan de opdracht van de stichting, de capaciteiten hebben om in een toezichthoudend bestuur te functioneren en indien nodig ook nog beschikken over eventuele specifieke deskundigheden die zij kunnen inbrengen. Zij zijn bereid om hun werkzaamheden ongehonoreerd te verrichten. Ten aanzien van directie en personeel wordt gestreefd naar een klein maar hoogwaardig kernteam, ondersteund door betrokken en kundige vrijwilligers. Honorering geschiedt marktconform. Omwille van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de stichting is er binnen het team ook plaats voor één medewerker met een sociale-werkvoorzienings-achtergrond. Van de personeelsleden en in het bijzonder van de directie wordt naast positief verstande professionaliteit en deskundigheid ook een persoonlijke betrokkenheid bij de Kerk verwacht en een intrinsieke motivatie voor de opdracht van de stichting.

Verder wordt de bereidheid verwacht om samen te werken in het internationale ACN-verband. Van de zijde van de stichting vraagt dit de bereidheid om in medewerkers te blijven investeren, onder meer via opleidingen. De stichting weet zich er, omwille van haar opdracht en van de mensen die daarin centraal staan, aan gehouden om haar werkzaamheden zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren. Dat vraagt, zoals hiervoor aangegeven de beste mensen op de goede plek, maar ook dat zij over de middelen en de huisvesting kunnen beschikken die hen in staat stelt om hun opdracht goed te vervullen. In dit verband verdient een adequate en actuele ICT-omgeving (automatisering) prioriteit.

Maatschappelijk beleid

Kerk in Nood is de Nederlandse tak van een Pauselijke Stichting en als zodanig wil Kerk in Nood vanzelfsprekend haar bijdrage ook aan de Nederlandse samenleving leveren. De stichting opereert overeenkomstig de Nederlandse wetgeving. Voor zover verenigbaar met het karakter en de opdracht van de organisatie streeft Kerk in Nood er ook naar om in Nederland algemeen maatschappelijk aanvaarde normen te volgen. Concreet betekent dit onder meer dat er een maar een beperkt percentage van de beschikbare middelen aan administratie en fondswerving wordt besteed, binnen de desbetreffende kaders die in ons land voor goede doelen-organisaties gebruikelijk zijn: het is vanzelfsprekend het streven om een zo groot mogelijk deel van de gelden aan de doelstellingen te besteden. Als dat aan die doelstellingen te goede kan komen, wordt graag samengewerkt met parochies en bisdommen, overige rooms-katholieke en anderszins christelijke organisaties en ook met instellingen met een andere achtergrond. De stichting wil staan voor een goede omgang met personeel en vrijwilligers; haar maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt de stichting ook door plaats te bieden voor, zoals hiervoor al aangegeven, één medewerkers met een SW-achtergrond. Zowel nationaal als internationaal hechten we aan de bescherming van kinderen en andere kwetsbare mensen. Daarom heeft Kerk in Nood in Nederland ook richtlijnen voor afstand en nabijheid, gebaseerd op de voor de internationale ACN-organisatie vastgestelde richtlijnen.